

Hoitotyön toiminnan mallintaminen - käytännön tieto tietojärjestelmiin

---

Terveydenhuollon atk-päivät 27.-28.5.2002

Anneli Ensio

Projektipäällikkö

Kuopion yliopistollinen sairaala

Käytännön tieto tietojärjestelmiin

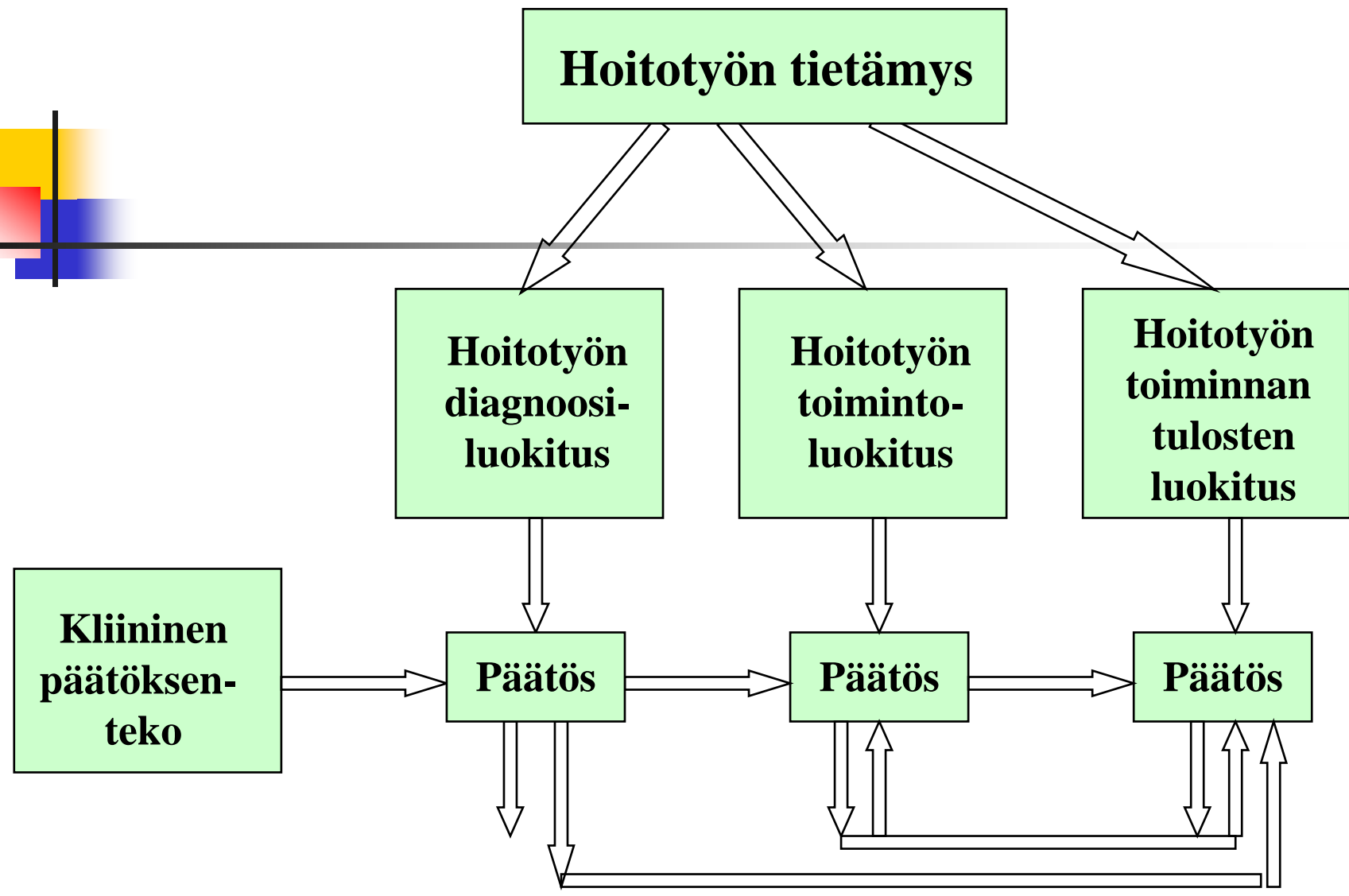
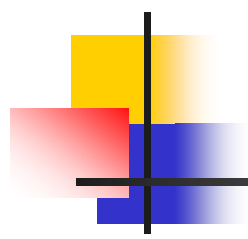
- Kirjallisuus
- Kokemuksellinen tieto
- Käytännön toiminnan tieto
  - systemaattisesti kerätty
  - tarpeeksi laajalti
  - tarpeeksi "syvää tietoa"

Suomalainen hoitotyön toimintoluokitus (Shtl)

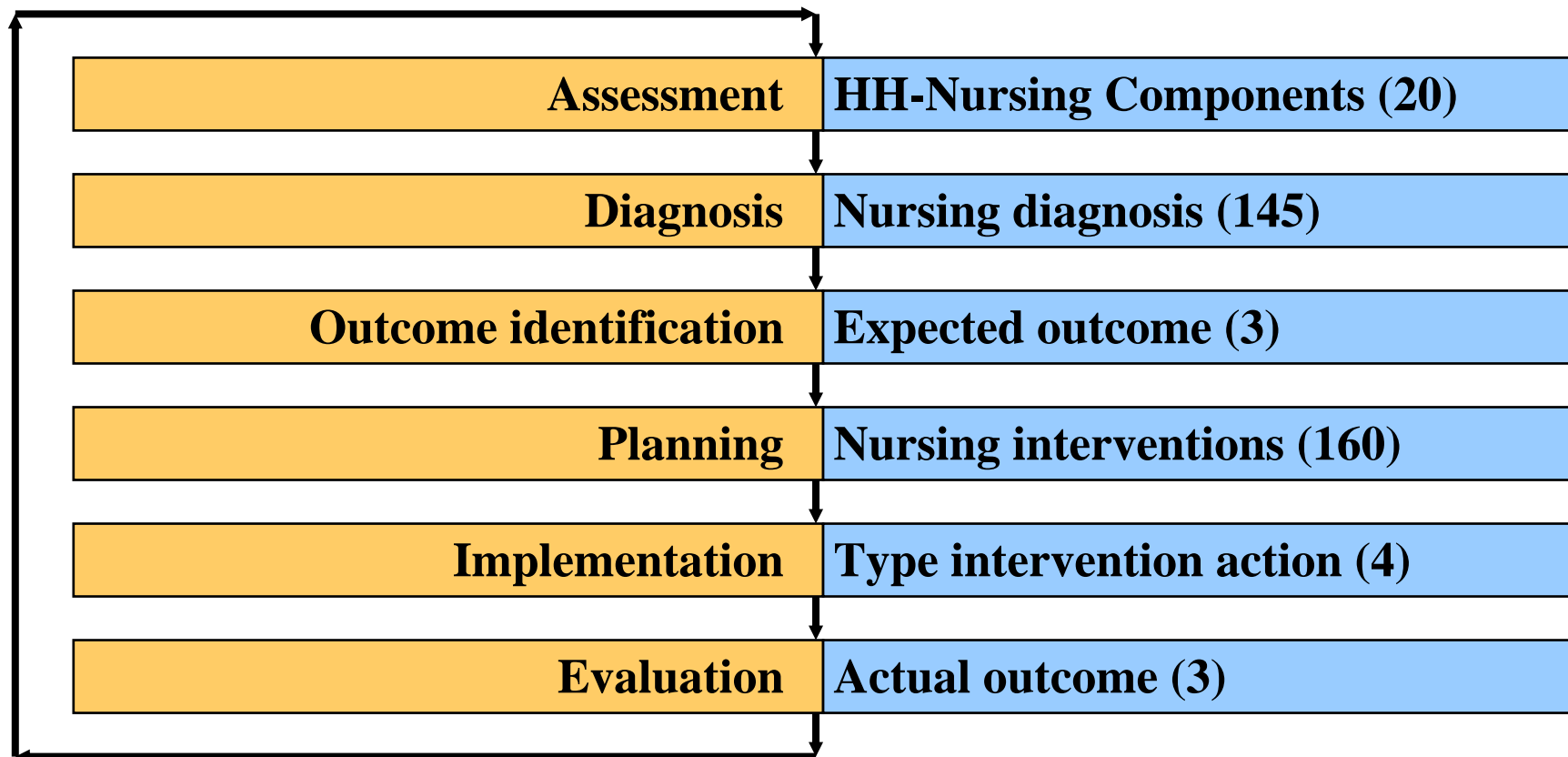
- Tutkimuksen tarkoitus:
  - Kuvata hoitotyön käytäntöä
  - Laatia hoitotyön toimintojen luokituksen testiversio
  - Arvioida luokituksen testiversion toimivuutta elektronisessa hoitotyön suunnitelmassa

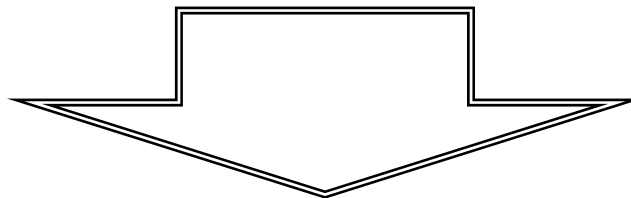
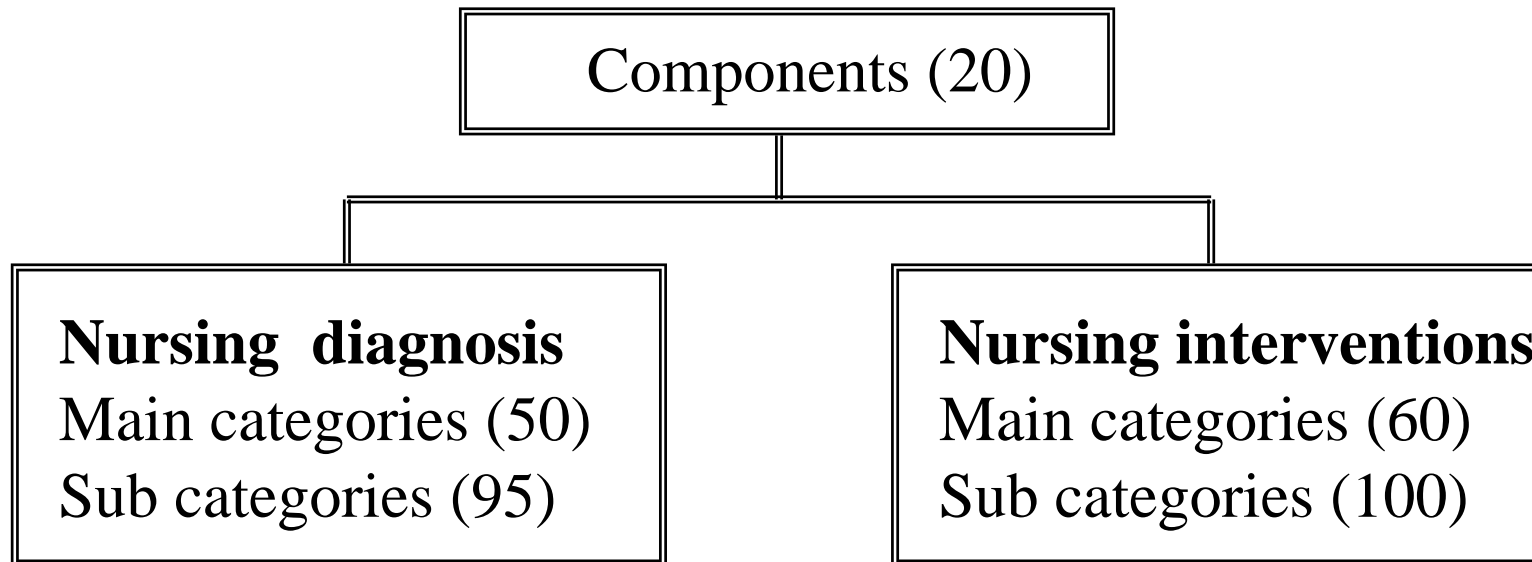
Home Health Nursing Method

Nursing process stages   **HHCC variables**

Home Health Care Classification

Home Health Care Komponentit

- Aineenvaihdunta
- Aistitoiminta
- Aktiviteetti
- Eritys/suolisto
- Eritys/virtsaa
- Fyysinen tasapaino
- Hengitys
- Ihon eheys
- Itsehoito
- Minäkuva
- Kudosten hapetus
- Lääkitys
- Nesteytys
- Ravitsemus
- Selviytyminen
- Sydämen toiminta
- Roolisuhteet
- Terveyskäyttäytyminen
- Käsitelykyky
- Turvallisuus

Menetelmät

- Tieto kerättiin suomalaisen hoitotyön käytännöstä Kuopion yliopistollisen sairaalan kahdelta sisätautien ja kahdelta kirurgian osastolta
- Aineisto tiivistettiin sisällön analyysillä ja tiivistetyt toiminnan ilmaiset luokiteltiin HHC-luokitukseen
- Asiantuntijaryhmä muokkasi joitakin luokkia ja niiden sisältöä
- Luokituksen testiversion toimivuuden kokeiluun osallistuva hoitohenkilöstö koulutettiin atk-ohjelman ja luokituksen käyttöön

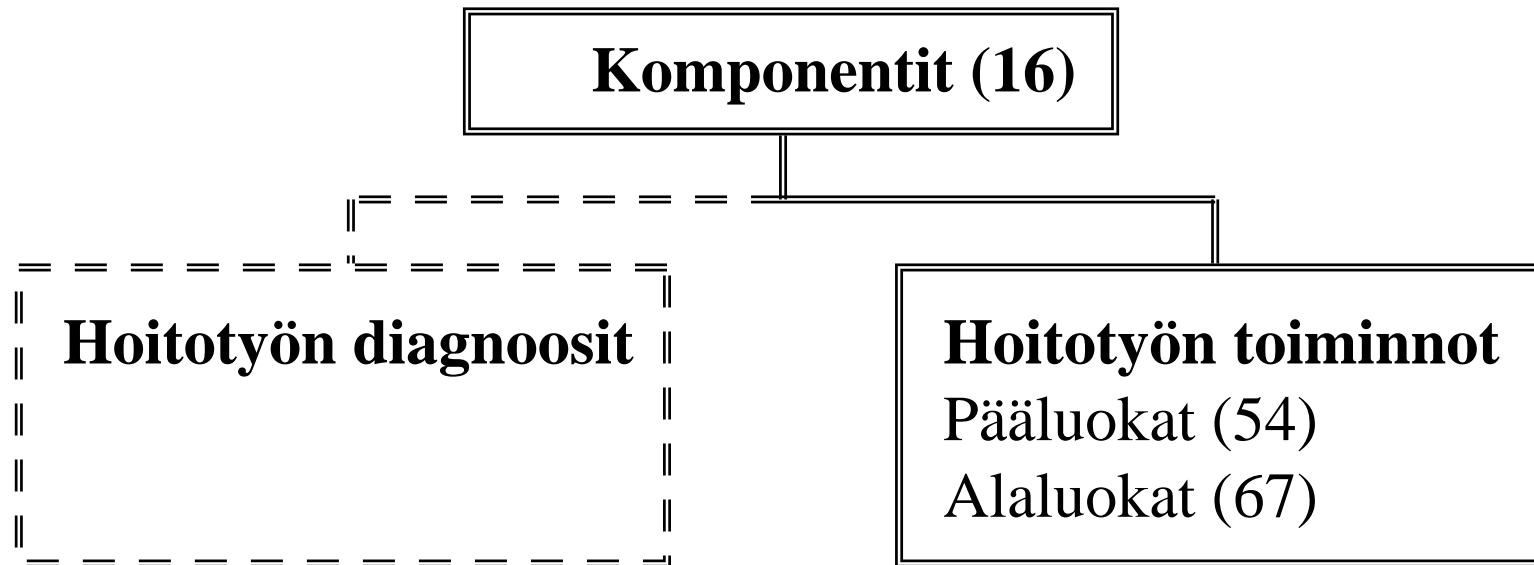

Taulukko 2. Tiedon kerääjät, potilaat sekä hoitotyön toimintojen jakautuminen osastoittain.

Osasto	Potilaat (n = 122)		Tiedon kerääjät (n = 26)		Hoitotyön toiminnot (n = 2321)	
	n	%	n	%	n	%
Kirurgia/ortopedia	32	26	6	22	450	19
Kirurgia/urologia	50	41	16	62	949	41
Sisätaudit/hematologia	16	13	2	8	391	17
Sisätaudit/tutkimus	24	20	2	8	531	23
Yhteensä	122	100	26	100	2321	100

Suomalainen hoitotyön toimintoluokitus

Tulokset

- 92 % aineistosta voitiin luokitella HHC-luokituksen komponentteihin (n=20)
- 82 % voitiin luokitella HHCC:n toimintojen pääluokkien mukaan (n=60)
- 88 % aineistosta voitiin luokitella toiminnan ulottuvuuksien mukaan (n=4)

Suomalainen hoitotyön toimintoluokitus

- Aistitoiminta
- Aktiviteetti
- Erittäminen
- Fyysinen tasapaino
- Hengitys
- Itsehoito
- Kanssakäyminen
- Kudoseheys
- Lääkehoito
- Nesteytys
- Psyykkinen tasapaino
- Selviytyminen
- Ravitseminen
- Terveyskäyttäytyminen
- Terveyspalvelujen käyttö
- Turvallisuus

Suomalainen hoitotyön toimintoluokitus (Shti)

- Kehitetty tutkimusprosessissa
- Perustuu HHCC:n rakenteeseen
- Perustuu osittain HHCC:n sisältöön
- Testiversion toimivuutta on testattu Kuopion yliopistollisessa sairaalassa elektronisessa hoitotyön suunnitelmassa

Taulukko 14. Suomalaisen hoitotyön toimintoluokituksen testiversio 1.0.

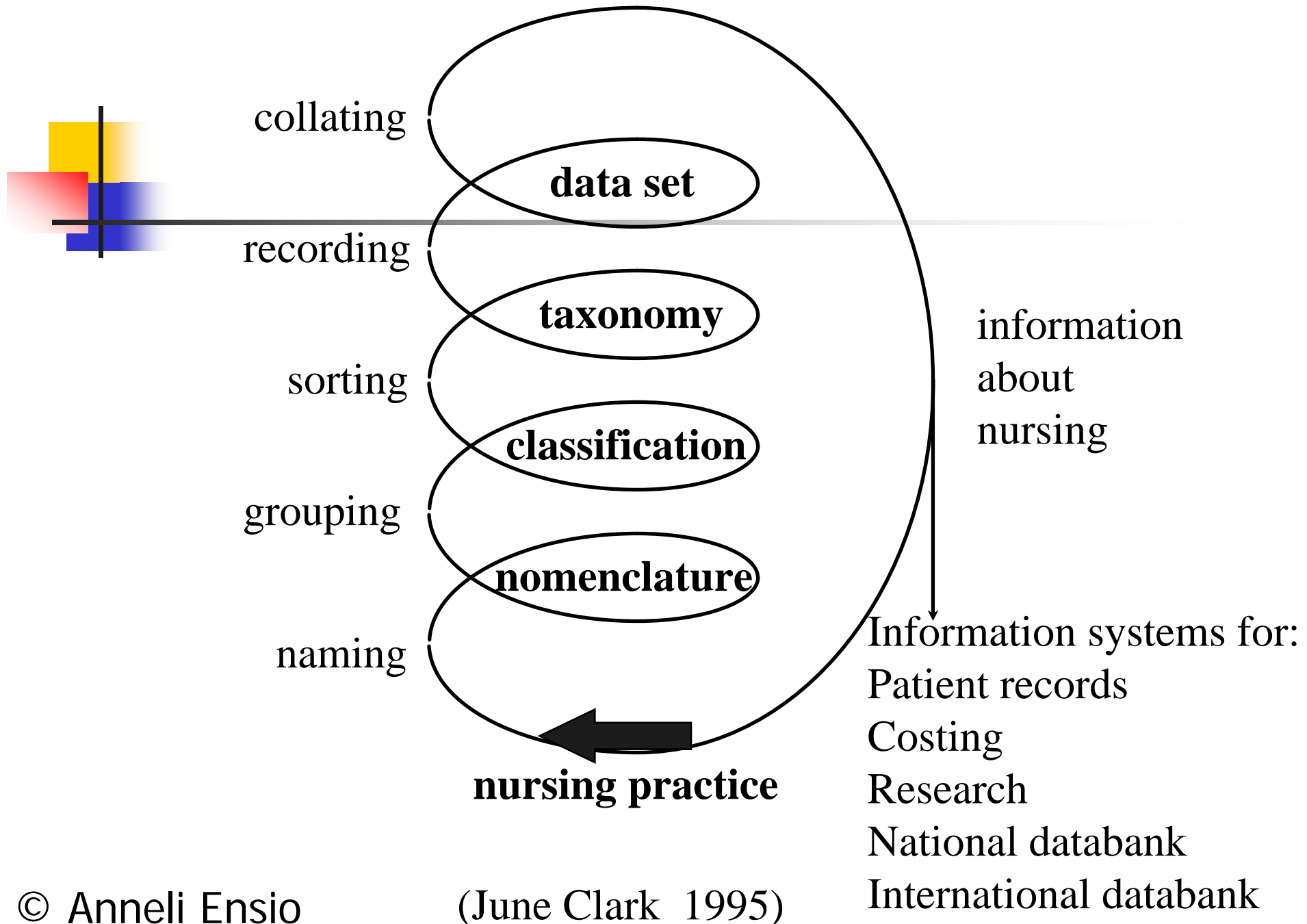
Komponentti		Pääloukka		Ala-loukka
Aktiviteetti - elimistön energian käyttöön liittyvät osatekijät	A.1	Toiminnallisuuden ylläpitäminen - fyysisen toimintakyvyn säilyttäminen tai vahvistaminen	A.1.1	Liikeharjoitusten järjestäminen - aktiiviset ja passiiviset harjoitukset toiminnallisuuden edistämiseksi ja ylläpitämiseksi
	A.2	Toiminnan rajoittaminen - elimistön energiankäytön sääntely sairauden, vamman tai toimenpiteen takia		
	A.3	Uni-/valvetilan seuranta - Nukkumisen ja valveillaolorytmin huomiointi		
Erittäminen - ruuansulatustoimintaan ja virtsateiden toimintaan liittyvät osatekijät	B.1	Suoliston toiminnan ylläpitäminen - suoliston toiminnasta huolehtiminen	B.1.1	Suoliston toiminnan tasapainottaminen - suoliston toiminnan häiriöiden ehkäisy ja hoito
			B.1.2	Suolen harjoittaminen - ohjaus ulostamisongelmissa
	B.1.3	Suoliston tyhjentäminen tutkimusta tai toimenpidettä varten		
B.2	Munuaisten ja virtsateiden toiminnan ylläpitäminen - virtsan erityksestä ja rakon tyhjenemisestä huolehtiminen	B.2.1	Rakon harjoittaminen - ohjaus virtsaamisongelmissa	

Seuraavat tutkimus- ja kehittämishankkeet ovat tämän tutkimuksen perusteella käynnistettävissä:

---

1. Shtl:n sisältörakenteen testaaminen tätä tutkimusasetelmaa laajemmassa kontekstissa.
2. Shtl:n toimivuuden testaaminen käytännön kehittämishankkeissa potilaan koko hoitoketjussa erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon toimintayksiköissä.
3. Atk-pohjaisten potilashoidon dokumentointiohjelmien sisällöllisen kehitystyön tukeminen sisällyttämällä Shtl:n struktuuri ohjelmaan.
4. Hoitotyön diagnoosiluokituksen kehittäminen ja sen liittäminen Shtl:ään.
5. Toiminnan ulottuvuuksien esiintymisen selvittäminen hoitotyön diagnoosiluokissa.
6. Alueellisten ja kansallisten hoitotyön tietovarastojen muodostaminen kansainvälisen luokitusyhteistyön perustaksi.

Käytännön tieto tietojärjestelmiin

- Huomioitavaa:
  - aikaisemmin laadittujen luokitusten hyödyntäminen vs. oman luokituksen luominen
  - luokituksen soveltuvuus konkreettisen tiedon kuvaamiseen (esim. hoitosuunnitelman sisältö)
  - käännöstyön moniportaisuus
  - kertovan tekstin säilyttämismahdollisuus